



Мукамбетова Гүлзат Бекбосуновна

№68 мектеп – гимназия

Информатика мугалими

**Окуу предмети: Информатика**

**Сабак темасы: Берилиштерди диаграмма түрүндө көрсөтүү**

**Сабактын формасы: Жаңы билимге ээ болуу**




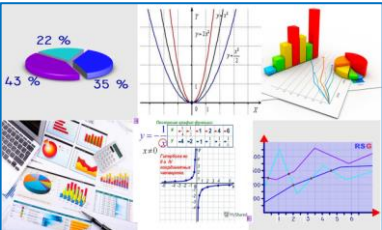
**Сабактын методдору жана ыкмалары: Интерактивдүү. Мультимедиялык технологиянын элементтери, оюн, ден соолук технологиялары, платформалар(Socrative, LearningApps)**

**Колдонулуучу каражаттар жана окуу жабдыктары: Компьютер,интерактивдүү панель.**

**Предмет аралык байланыш: Математика, геометрия, география, тарых**

Негизги компетенттүүлүктөр	Предметтик компетенттүүлүктөр
Маалыматтык (НК1) <ul style="list-style-type: none"><li>➤ Өз ишин пландаштырат</li><li>➤ Максатка ылайык маалымат табат</li><li>➤ Салыштырма чечимдерди кабыл алат</li></ul>	Диаграмма жөнүндө кенен түшүнүктөрдү алышат, маалыматтарды билим-билгичтиктерди таанып билип турмушта колдоно алышат
Социалдык-коммуникациялык (НК2) <ul style="list-style-type: none"><li>➤ Башкалар менен мамиле түзөт;</li><li>➤ Сүйлөшө билет;</li><li>➤ Өз оюн айтат;</li><li>➤ Информатика терминдерин колдонуу менен түшүнүктөрү кеңейет</li></ul>	Диаграмма түзгөндү үйрөнүү менен практикада колдоно билишет
Өз ишин уюштуруу жана көйгөйлөрдү чечүү (НК3) <ul style="list-style-type: none"><li>➤ Өз алдынча иштейт, көнүгөт, машыгат;</li><li>➤ Өз ишин талдоого үйрөнөт, өзүнө - өзү баа берет;</li><li>➤ Жөндөмгө билгичтикке, көндүмгө ээ болот</li></ul>	Алган билимдерин турмушта колдоно алышат

№	Сабактын максаты:	Көрсөткүчтөрү:
1	Билим берүүчүлүк: Диаграмма жөнүндө кенен түшүнүк алышат жана диаграмманын түрлөрү менен таанышышат. Диаграмма түзгөндү үйрөнүү менен турмушта колдоно билүүгө көнүгүшөт.	Диаграмманын түрлөрүн айырмалай билишсе; Маалыматты диаграмма түрүндө көрсөтө билишсе; Турмуштук маселелерди чечүүдө диаграмманын керектигин сезишсе.
2	Өнүктүрүүчүлүк: Окуучулар логикалык ой жүгүртүүсүн өстүрүү, эске тутуу жөндөмүн өнүктүрө алышат.	Биргелешип иштөөдө өз ара кызматташууга көндүмдөрүнө ээ болушса
3	Тарбия берүүчүлүк: Информатика сабагы аркылуу компьютерде иштөөнү, уюлдук телефонду туура падаланууну, бири-биринин ой пикирин угууга жана өз билимдерин турмушта колдонууга үйрөнүшөт.	Убакытты туура пайдаланып көп маалымат алууга тырышса жана гаджеттерди өз жолу менен пайдалана алышса

№	Сабактын баскычтары (убактысы)	Мугалимдин ишмердиги	Окуучунун ишмердүүлүгү	Компет-р		Баалоо
				НК	ПК	Калыптан-дырып баалоо
1	Уюштуруу: 1мин Саламдашуу	Саламатсыздарбы, балдар?	Саламатсызбы			
	Шыктандыруу 1мин	«Билим - адам жанына чындыктын үрөнүн себүүчү курал» Я.А.Каменский				
2	Өтүлгөн теманы кайталоо:6 мин	Уюлдук телефон аркылуу <b>Socrative</b> платформасынан тест берилет	Окуучулар тестти аткарышат. Дароо бааланат.			Тесттин жыйынтыгын көрүшөт
3	Сабактын жүрүшү: Жаны теманы түшүндүрүү 10мин	<p>Тема оюн ойноо менен ачылды.</p>  <p>УЯЧА //..</p>  <p>...// ../// ...//</p> <p><b>ФОРМУЛА</b></p>  <p>...///</p> <p><b>Диаграмма</b></p> <p>- Диаграмма – Excel программасынын графикалык мүмкүнчүлүгү, сүрөттөлүшү. - Диаграммалар сандык таблицадан турган маалыматтардын негизинде түзүлөт. - Сан аркылуу берилген маалыматтар, таблица түрүндө берилгенге караганда, диаграмма аркылуу берилгенде визуалдуу (көрсөтмөлүү, түшүнүктүү, жеткиликтүү) болот.</p> 	<p><b>Окуучулар өтүлгөн тема боюнча:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Түшүнүктөрүн такташат</li> <li>• Билимдерин эске түшүрөт</li> <li>• Ойлонот</li> <li>• Изденет</li> <li>• Табат</li> <li>• Кайталайт</li> <li>• Жалпылайт</li> </ul> <p>-Теманы дептерлерине жазышат -Кунт коюп угушат -Түшүнүү процесси жүрөт -Формуланы жазышып аны айырмалашат -Мугалимдин суроосуна жооп беришет -Жалпы маалыматка ээ болушат</p>	НК1	ПК1 ПК2	

**ДИАГРАММА** – бул таблицадагы берилген маалыматтардын графикалык чагылдырылышы. грек сөзү (diagramma - чагылдыруу, сүрөт, чийүү)

**Диаграмманын категориялары:**

Excelде диаграмманын 100 ашык түрү сунуш кылынат.

Алар 3 чоң категорияга бөлүнөт:

- Графикалык
  - Гистограмма
  - Тегерек диаграмма
- Диаграмма түзүүдө диаграмманын тибин туура тандоо керек.

**Графикалык**

- Жайгашуу абалдары түгөй координаталар аркылуу аныкталган чекиттердин жыйындысынан түзүлөт.
- Удаалаш чекиттер сызык аркылуу биригишет. Бир нече чоңдуктардын бир чекиттен экинчи чекитке өтүү учурундагы өзгөрүүсүн байкоо үчүн колдонулат.

**Гистограммалар (мамыча түрүндөгү диаграммалар)**

- Ар бир чоңдуктун маанисине бийиктиги дал келүүчү тик бурчтуу мамыча түрүндө көрсөтүлөт.

- Бир нече чоңдуктарды бир нече чекиттерде салыштыруу үчүн.

**Тегерек диаграммалар**

- Тегерек сегменттерден түзүлөт
- Бир нече чоңдуктарды бир чекитте салыштырууда колдонулат
- Өзгөчө чоңдуктардын суммасы кандайдыр бир бүтүндү (100%) түзгөн учурда колдонуу пайдалуу

**Диаграмма түзүүнүн алгоритми:**

**1. Таблицага маалыматтарды киргизүү**

1. Таблицага маалыматтарды киргизүү

КР об-ктары	Аянттары (айылы мөңгө)	Калкы (айылы мөңгө)
Кыргыз	4,80%	9,2%
Жапон - Азия	16,80%	19,0%
Мекени - Каз	21,80%	7,8%
Иран	22,60%	6,8%
Ом	14,00%	21,0%
Рак	5,70%	6,2%
Тил	18,00%	18,2%

2. Маалыматтардын керектүү диапазонун белгилеп алуу  
 3. Менюлар сапчасындагы «Вставка» менюсунан диаграмма тобун басып, гистограмманы тандайбыз:

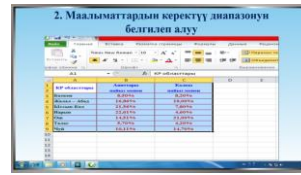
- Диаграмманын тибин тандоо
- Менюлар сапчасындагы макет менюсун басабыз
- Инструменттер панелинен диаграмманын элементтерин толтурбыз (атын, октордун аталышын, маалыматтардын жазылышын ж.б.)
- Ал эми тексттерди формат менюсунан ар кандай кылып кооздоп өзгөртө беребиз

4. Диаграмманын элементтерин контекстик менюнун жардамы менен дагы өзгөртсөк болот.

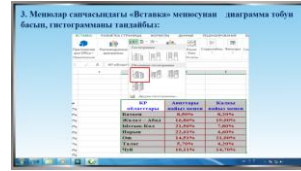


Мугалим менен чогуу аткарышат.

2.



3.



4.

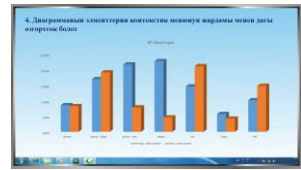
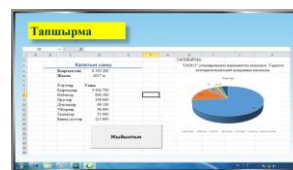
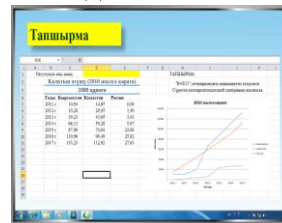


Диаграмма түзүлдү

Практикалык иш:  
15 мин

Окуучулар компьютердеги орундарга отуруп, диаграмма түзүп өз алдынча иштешет.

Өз алдынча иш:

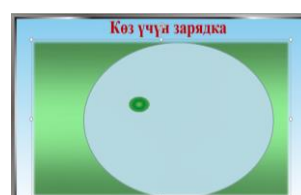


Атайын тапшырма даярдалган, аны аткарышат, дароо бааланат.

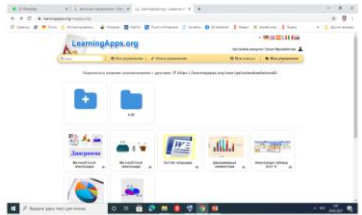
НКЗ

Көз үчүн көнүгүү  
1 мин

Окуучулардын көздөрү экрандан чарчаганына баланыштуу көнүгүү жасашат.



Видеону карап, көнүгүүнү аткарышат

5	Бышыктоо: 7 мин	<p>Өтүлгөн темага карата тапшырманы <b>LearningApps</b> платформасынын жардамы менен аткарышат.</p> 	Окуучулар <b>LearningApps</b> платформасы аркылуу иштеген иштеринин жыйынтык баасын дароо көрүп таанышышат.	НК 3		Тесттин жыйынтыгын дароо көрүшөт
6	Жыйынтыктоо: 3 мин	Аткараган тапшырмалардын жыйынтык баалары Excel редакторунда даярдалган баалоо баракчасынан чыгарылат.	Ар бири өзүнүн бааларын мугалимге билдирип турушат	НК 3		Жыйынтык бааны алышат
7	Тапшырма берүү: 1 мин	<b>Үй тапшырма:</b> Диаграмманын 3 категориясына карата 3 диаграмма түзүп келүү.				